

Колісник А.С.

*студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

У зв'язку з пандемією коронавірусу життя всіх громадян істотно змінилося. Однак є люди, які в силу своїх професійних обов'язків продовжують трудову діяльність – це адвокати.

Багато адвокатів зізнаються, що з тривогою дивляться в майбутнє. Органи самоврядування національних адвокатських об'єднань в прискореному режимі розробляють стратегії щодо підтримки своїх адвокатів. Ці пакети заходів можна умовно розділити на заходи з підтримки безпеки і здоров'я та інструменти підтримки інституту адвокатури як елемента громадянського суспільства і функціонування системи правосуддя.

Адвокати всіх країн зараз збирають і аналізують нормативну базу, яка регулює режими підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та надзвичайного стану, умови підготовки до них, публікують на своїх інтернет-ресурсах інформацію про введення обмежувальних заходів і заходів державної підтримки, якщо вони надаються адвокатам, дають адвокатам власні роз'яснення і рекомендації. Різка зміна способу життя і вимушена ізоляція від зовнішнього світу може стати серйозним ударом для адвокатів, чия діяльність нерозривно пов'язана з постійним спілкуванням з довірцями, виступами в суді, і багато асоціацій стурбовані збереженням душевної рівноваги своїх адвокатів. У деяких національних адвокатських асоціаціях були створені гарячі лінії, які отримують дзвінки від адвокатів, які зіштовхнулися з проблемами різного характеру, викликаними пандемією.

Однак головним завданням адвокатури залишається забезпечення верховенства права та доступу до правосуддя. Адвокатська діяльність не може бути припинена, оскільки реалізація громадянами конституційного права на отримання кваліфікованої юридичної допомоги не підлягає обмеженню навіть в умовах надзвичайного стану.

На жаль, в світі широко поширена ситуація, при якій держави де-факто не розглядають інститут адвокатури як елемент громадянського суспільства, що потребує державної підтримки в нинішній кризовій ситуації. Зрозуміло, лікарі, медичний персонал, соціальні працівники, фармацевти, співробітники медичних лабораторій, так само як і працівники органів, що забезпечують безпеку громадян, знаходяться на передовій боротьби з пандемією і в першу чергу потребують додаткових заходів підтримки і захисту. І в ситуації, що склалася завдання адвокатури – звернути увагу влади на те, що в кризу право на кваліфіковану юридичну допомогу та доступ до правосуддя повинні

бути забезпечені всім громадянам на найвищому рівні, а це неможливо без нормального функціонування адвокатури.

Оскільки адвокатська професія є вільною, а адвокатська діяльність в ряді країн не відноситься до підприємницької, заходи економічної підтримки бізнесу на неї часто не поширюються. Але саме адвокатам в даній ситуації найскладніше перейти на дистанційну роботу, забезпечуючи при цьому збереження адвокатської таємниці та повноцінне надання юридичної допомоги довірителям. Так, досить непросто переобладнати своє місце проживання в приміщення для консультування довірителів і зберігання конфіденційних даних, тому волею-неволею адвокатам доводиться підтримувати роботу офісів своїх адвокатських об'єднань. При цьому попит на правову допомогу і в період кризи зберігається досить високим, особливо він відчутний у сфері трудового права, банкрутства, страхового права, сімейного права і спадщини.

Про важливість підтримки адвокатів та захисту їх професійних прав публічно заявив Президент Федеральної палати адвокатів Німеччини Ульріх Вессельс, який в своєму зверненні до канцлера ФРН Ангели Меркель звернув увагу на те, що в деяких землях Німеччини, де знаходяться головні осередки поширення коронавірусної інфекції, адвокати можуть подавати заявку на отримання одноразової виплати (програма з підтримки малого бізнесу та самозайнятих), проте допомога ця державою не гарантується [1].

За словами Валентина Гвоздія, заступника голови Національної асоціації адвокатів України, під час карантину адвокати швидко адаптувалися до нових умов, але зіткнулися з багатьма проблемами. Він зазначив, що вони відчують відсутність комунікаційного зв'язку з органами суддівського самоврядування в сфері забезпечення процесуальних прав адвокатів в судових засіданнях [2].

Аналіз статистичних даних з КДКА регіонів дозволяє констатувати той факт, що понад 30 дисциплінарних скарг надійшло від суддів з приводу притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності з причини не прибуття їх у судові засідання. Важливо зазначити, що реалізація необхідності здійснення правосуддя не може порушувати права людини. Варто пам'ятати про головну цінність здоров'я і життя людини [3].

Здоров'я і життя людини є головною цінністю і ми повинні про це пам'ятати

Актуальним питанням для адвокатів усього світу є забезпечення конфіденційності при використанні соціальних мереж, різних сайтів і програм для організації відеоконференцзв'язку при спілкуванні з довірителями або колегами (наприклад, Zoom, Microsoft Teams, Join.Me або Skype for Business). Так, можна навести приклад із ситуацією, з приводу потрапляння записів відеодзвінків сервісу Zoom у відкритий доступ в мережі. Відзначалося, що серед них були як приватні розмови користувачів, так і робочі

відеоконференції різних компаній. У зв'язку з цим доречно нагадати про необхідність дотримання конфіденційності при роботі з дому і важливість суворого дотримання рекомендацій фахівців із захисту інформації.

Багато адвокатів адаптуються до нової реальності, проводячи онлайн-консультації, записуючи подкасти, коментуючи в публічному просторі обмежувальні заходи, що вводяться урядами різних країн з метою запобігання поширенню пандемії коронавірусу, створюючи різні пам'ятки та інструкції, програми та телеграм-канали, виступаючи в якості експертів на радіо і телебаченні, створюючи гарячі лінії для відповідей на актуальні запитання громадян.

В сучасних умовах адвокатським корпораціям належить дати гідну відповідь на новий виклик, пов'язаний з пандемією і пов'язаними з нею обмежувальними заходами. Ця відповідь формується по ходу подій, і тому досвід колег у всьому світі особливо важливий і цінний.

Список використаної літератури:

1. Дії адвокатських та юридичних спільнот у зв'язку з COVID-19. URL: <https://golosadvokata.ru/covid/foreignmeasures>
2. Гвоздїй В. Права адвокатів в судах під час карантину не повинні бути дискриміновано. URL: <https://unba.org.ua/news/print/5727-prava-advokativ-v-sudah-pid-chas-karantinu-ne-povinni-buti-diskriminovano-valentin-gvozdij.htm>
3. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Кубаєнко Андрій Володимирович**

Коломієць Х.С.

*студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

РОЛЬ АДВОКАТА В ПРОЦЕСІ МЕДІАЦІЇ

Запровадження нових організаційних форм здійснення правосуддя сприяє підвищенню ефективності судочинства в Україні. Серед таких форм особливе місце відведено медіації.

Щодо медіації, то зазначимо, що головне місце в ній посідає саме посередник, тобто медіатор, який забезпечує процедуру врегулювання